

LESMAP KILL THE CAT, SAVE YOUR DARLINGS

Kill the Cat, Save your Darlings

Concept & tekst: Anke Jochems en Tom Viaene

Muziek: Helder Deploige

Spel: Anke Jochems en Tom Viaene

Coach: Steven Beersmans

Kostuum: Jana Roos en Collectief Fiat

Beste leerkracht,

Superfijn dat jullie binnenkort komen kijken naar *Kill the Cat, Save your Darlings!*

We willen de leerlingen hier natuurlijk zo goed mogelijk op voorbereiden. Met deze lesmap bieden we de mogelijkheid aan om vooraf al even over de voorstelling te praten, in het eerste deel: 'Vorbereiding in de klas'.

Ook nadien is het zinvol om nog even bij de voorstelling en de inhoud stil te staan. Hierdoor blijft de voorstelling langer nazinderen en kan ze een startpunt vormen voor een boeiend en persoonlijk gesprek. We helpen jullie met het materiaal 'Nabespreking in de klas' graag op weg.

Wil je graag laten weten wat je van de voorstelling vindt? Dat kan via info@collectieffiat.be.

Groetjes,
Tom & Anke
Collectief Fiat

VOORBEREIDING IN DE KLAS

Naar het theater

Jullie zijn waarschijnlijk al wel eens naar een theatervoorstelling geweest. We herhalen de theatercodes hier kort:

Tijdens een theatervoorstelling is het de bedoeling dat je stil bent, kijkt en luistert. Dat wil zeggen: niet kletsen met je burens. Reageren op wat je ziet tijdens de voorstelling mag wel, maar super luid hoef je daarbij niet te zijn. Lachen mag!

Tijdens de voorstelling staat je gsm uit of op vliegtuigmodus. Oplichtende schermen zijn voor de andere toeschouwers en de acteurs erg storend. Zorg er dus ook voor dat je smartwatch niet kan oplichten.

De voorstelling begint als het licht uitgaat in de zaal. Je weet dat de voorstelling gedaan is als het licht op het podium uit gaat. Dat noemen ze een blackout. Als de voorstelling gedaan is, mag je applaudisseren. Als je het echt superfantastisch vond, mag je zelfs rechtstaan en rechtstaand klappen. Dat noemen we een staande ovatie.

INHOUD

In *Kill the Cat, Save your Darlings* kom je terecht in de wereld van de film, maar dan op het theater. Iedereen draagt maskers en doet zich anders voor. Een schrijver en een actrice, een acteur en een casting agente, de acteurs die het verhaal spelen. Naarmate de verhaallijnen tussen deze werelden sneller afwisselen, komen er barsten in de schone schijn en vallen de maskers af. De vraag stelt zich: hoe kan je jezelf vinden in een wereld die draait om glitter & glamour en waar vooral de hoogtepunten in de kijker worden gezet? Hoe vind je je eigen identiteit en hoe blijf je daar trouw aan? De scènes en verhalen worden in elkaar verweven door live muziek en drums.

Wat zou de titel kunnen betekenen?

Kan je je iets voorstellen bij de schone schijn waarover gesproken wordt?

Wat stel je je voor bij glitter & glamour?

Vind je de filmwereld of de theaterwereld een boeiende wereld? Waarom wel, waarom niet?

Heb je zelf ervaring met theater of met acteren in een film? Of ken je iemand?

THEMA'S

Thema 1: ROEM & SOCIALE MEDIA

Beroemdheden zijn overal. Roem is al eeuwenlang een erg gegeerd iets. De personages in de voorstelling streven ook naar roem.

De dag van vandaag staan beroemdheden ook veel dichterbij ons dan vroeger. Door socialemediakanalen zoals Youtube, TikTok en Instagram lijkt het ook alsof roem makkelijk te bereiken is. Je krijgt het gevoel dat alles mogelijk is, dat je alles en iedereen kunt zijn.

We kunnen mensen van over de hele wereld volgen op Facebook, Instagram en andere sociale media en foto's zien van hoe ze wonen, welke kleren ze dragen en waar en hoe vaak ze op reis gaan. Deze foto's zijn natuurlijk door henzelf gekozen en letterlijk gefilterd waardoor we een compleet vertekend beeld krijgen van hoe een normaal leven er uit ziet. Hoe gaan we om met al die fantastische foto's alsof iedereen compleet gelukkig is, constant op reis is of nieuwe aankopen heeft gedaan? In het boek 'Melancholie van de onrust' wordt dat mooi verwoord. We worden constant omringd door illusies, die, als we ze te hard gaan willen waarmaken, desillusies worden.¹

Hannah Arendt heeft in de jaren vijftig al de invloed van de consumptiemaatschappij op de mens in kaart gebracht in *The Human Condition*. Zij sprak lang voor de

¹ Hermesen, Joke J. *Melancholie van de onrust*. Lemniscaat, 2017. Print.

uitvinding van sociale media reeds over 'het sociale'. Dat sociale wordt er volgens haar door gekenmerkt dat het onderscheid tussen privé en openbaar, oftewel oikos en polis, is komen te vervallen en het handelen en spreken is vervangen door consumentisme.

Er is een discrepantie tussen wat we laten zien en hoe we ons echt voelen. Wat speelt er af in de levens van mensen, wat is daarvan zichtbaar voor de buitenwereld en wat speelt er achter het masker?

Wie zijn jouw idolen?

Wie zijn jouw favoriete personen die je volgt op social media?

Droom je soms om in hun schoenen te staan?

Vind je dat je alles moet kunnen tonen op sociale media?

Wat zijn de voor- en nadelen van sociale media volgens jou?

Voel je soms jaloezie bij het zien van bepaalde berichten of posts?

Ben je al eens jaloers geweest op iemand die succes heeft?

Heb je het gevoel dat op sociale media alleen maar de mooie kanten worden getoond?

Vind je dat negatieve gevoelens of de minder leuke kanten van het leven ook een plaats moeten krijgen op sociale media?

Thema 2: JEZELF ZIJN/BLIJVEN

De filmwereld kan tegelijk heel echt en ook heel fake overkomen, een schijnwereld waarin alles mooier wordt voorgesteld dan het werkelijk is. Acteurs en actrices spelen letterlijk een rolletje maar moeten bv. ook op de rode loper poseren en hun mooiste lach laten zien. Bij de uitreiking van de Oscars wordt er bijvoorbeeld altijd druk gespeculeerd over de designer jurken van de sterren.

Voor beginners die het willen maken in deze wereld ligt het gevaar op de loer om zich te veel te laten vormen door grote namen, producers en mensen met geld. Omdat ze het zo graag willen maken in de filmwereld gaan ze soms over hun grenzen. Soms wordt hier wel eens misbruik van gemaakt.

Heb je al eens gehoord over #metoo?

De MeToo-beweging is een beweging tegen seksueel grensoverschrijdend gedrag. Zij begon in oktober 2017 met de hashtag #MeToo op Twitter en andere sociale media die viraal ging en in vele landen in verschillende benamingen navolging kreeg. Wie "#MeToo" in een bericht plaatste, gaf daarmee aan met seksuele intimidatie, aanranding of seksueel misbruik te maken te hebben gehad. De hashtag werd breed gebruikt nadat Hollywood-producent Harvey Weinstein door verschillende vrouwen van seksuele intimidatie was beticht.

Thema 3: LGBTQIA+

Homoseksualiteit in Hollywood kent een complexe geschiedenis. Vroeger was het volledig taboe en hadden LGBTQIA+-sterren een geheim leven met verborgen relaties. Velen hielden hun identiteit verborgen om hun carrière te beschermen. Er zijn nog steeds uitdagingen, maar de industrie is gegroeid richting authentieke LGBTQIA+-verhalen en meer mogelijkheden voor diverse en inclusieve representatie.

Ken je acteurs of actrices die openlijk LGBTQIA+ zijn?

Vind je dat er voldoende LGBTQIA+-personages te zien zijn in films en in de media?

Vind je dat een LGBTQIA+-acteur of -actrice eender welke rol kan spelen?

Vind je het belangrijk dat bekende figuren open zijn over hun seksuele oriëntatie?

VERKLARENDE WOORDENLIJST

Kent iedereen de woorden? Als iemand een definitie geeft, is iedereen het daar dan mee eens? Kunnen andere leerlingen dingen toevoegen?

Casting

Casting verwijst naar het proces waarbij artiesten, zoals acteurs, dansers of modellen, worden geselecteerd voor een specifieke rol of project, zoals een film, theaterstuk of commercial. Het is een soort van selectieprocedure of auditie waarbij wordt gekeken wie het meest geschikt is voor een rol. We spreken in het stuk soms ook over een auditie.

Casting agent

Een casting agent (of « casting director ») is een professional die acteurs, modellen en ander talent selecteert voor producties zoals films, tv-shows, toneelstukken en commercials. Ze werken samen met regisseurs en producenten om de juiste personen te vinden voor specifieke rollen, waarbij ze scripts beoordelen, audities organiseren en het talent vinden dat aan de visie van het project voldoet.

Writer's block

Een writer's block is een toestand waarin een schrijver er niet in slaagt tot schrijven te komen. In het Nederlands wordt dit tijdelijke onvermogen om te schrijven ook wel een schrijfblokkade genoemd.

Selfmade man

Een "selfmade man" is iemand die succes, fortuin en een maatschappelijke positie heeft verkregen door zijn eigen inspanningen, zonder hulp van anderen of externe middelen, en vaak startte vanuit een achterstandssituatie. Het benadrukt dat het succes van de persoon geheel aan hemzelf te danken is, en niet aan externe omstandigheden of afkomst.

Flop

Een "flop" betekent een grote mislukking, vooral in de entertainment- en economische context, waarbij een product of project er niet in slaagt om zijn doel te bereiken of investeringen terug te verdienen. Commerciële mislukking is de meest voorkomende betekenis. Een film, een plaat, of een ander product dat niet succesvol is en zijn investeringen niet terugverdient, is een flop.

Ambitie

Ambitie betekent een sterk verlangen om doelen te bereiken, succes te behalen of vooruitgang te boeken. Het is het streven naar een bepaald doel, waarbij je vastberaden bent om dit te realiseren en uitdagingen aan te gaan. Dit kan gericht zijn op persoonlijke groei, carrièreontwikkeling, of het realiseren van idealen en toekomstbeelden.

Glazen plafond

Het glazen plafond is een metafoor voor een onzichtbare, maar ondoordringbare barrière die bepaalde groepen, zoals vrouwen, ervan weerhoudt om de top van een hiërarchie te bereiken, zelfs als ze theoretisch wel de kwalificaties hebben. Het is geen officiële regel, maar een systeem van gedragingen en vooroordelen binnen een organisatie die succesvolle promotie naar leidinggevende functies beperkt.

Undercover

"Undercover" betekent in het geheim of vermomd werken, vaak door een valse identiteit aan te nemen om vertrouwen te winnen, informatie te verkrijgen of bewijs te verzamelen van strafbare feiten of misstanden. Het kan verwijzen naar een persoon, zoals een undercoveragent of infiltrant, of naar een actie of onderzoek dat buiten het zicht van het publiek wordt uitgevoerd.

Improvisatie

Improvisatie betekent het spontaan bedenken en uitvoeren van iets zonder voorbereiding of een vast plan, gebruikmakend van de beschikbare middelen of situatie. Het woord komt van het Latijnse "improvisus", wat "onvoorzien" betekent. Je ziet improvisatie veel in kunstvormen zoals theater, muziek en dans, maar ook bij het oplossen van problemen in het dagelijks leven, zoals het ad hoc oplossen van een storing.

Protagonist

Een protagonist is de hoofdrolspeler of het centrale personage in een verhaal, zoals een film, boek of toneelstuk, die het verhaal vooruitstuwt door een doel na te streven. Het woord is van Griekse oorsprong en betekent letterlijk "eerste speler".

Portfolio

Een portfolio is een verzameling van werken, bezittingen of prestaties, zowel fysiek als digitaal, die iemands vaardigheden, ervaringen en vooruitgang documenteert. De term, oorspronkelijk uit het Latijn (dragen van papier), wordt breed gebruikt voor uiteenlopende verzamelingen, zoals een kunstportfolio met kunstwerken.

Een carrièreportfolio kan bestaan uit een overzicht van je opleiding, werkervaring, projecten en vaardigheden om je competenties aan te tonen.

Star quality

"Star quality" betekent een speciale kwaliteit die iemand erg succesvol maakt, beter dan anderen, of een bijzondere aantrekkingskracht heeft. Het verwijst naar de uitstraling en het talent van een beroemdheid, een professionele sporter, of een ander persoon dat eruit springt en bewondering oogst bij het publiek.

Mime

Mime is een theatervorm waarin de acteur of actrice een situatie of verhaal uitbeeldt met zijn of haar lichaam; handen, mimiek en lichaamstaal.

Imago

Het beeld, de perceptie en de reputatie die anderen hebben van een persoon, een merk, een organisatie of zelfs een gebied.

Firmament

Het firmament is een term voor het hemelgewelf, het uitspansel, of de vaste koepel die in oude culturen, met name in de Bijbelse kosmologie, werd voorgesteld als een stevige structuur die de hemelen scheidde van de aarde en de sterren droeg. Het woord komt van het Latijnse firmamentum, wat stevige structuur betekent. Tegenwoordig wordt het woord vooral in poëtische of formele zin gebruikt, of als synoniem voor de hemel. Je kunt de hemel 's nachts poëtisch omschrijven als een firmament waar sterren in schitteren.

Rolmodel

Een rolmodel is iemand die een voorbeeldrol vervult en anderen inspireert door diens gedrag, waarden en normen. Deze persoon kan zowel een positief voorbeeld zijn van hoe je je wilt gedragen en wat je wilt bereiken, als een «schrikbeeld» zijn van hoe je absoluut niet wilt zijn of handelen. Rolmodellen zijn vaak te vinden in de directe omgeving (zoals een mentor) of op afstand (zoals een idool), en kunnen het gedrag en de levenshouding van anderen beïnvloeden, vooral bij jongeren.

NABESPREKING IN DE KLAS

Hopelijk hebben de leerlingen heel wat te vertellen of te vragen na het zien van Kill the Cat, Save your Darlings . Om hun beleving niet enkel te beperken tot het zien van de voorstelling, volgt hier wat inspiratie voor een nabespreking in de klas. Sommige vragen geven dingen weg uit de voorstelling dus het is fijn als je dit nog niet op voorhand meedeelt met de leerlingen.

Kon je de verschillende lagen van het stuk goed volgen?

Welke verhaallijn vond je leukst?

Met welk personage had je de grootste connectie? En waarom?

Heb je gelachen? Wat vond je grappig?

Kon je meeleven met de personages?

Wat vond je van de muziek?

Welk gevoel had je bij de muziek?

Welke functie, welk effect had de muziek volgens jou?

Zou de voorstelling hetzelfde geweest zijn zonder de muziek denk je?

DE TITEL

Wat zou, na het zien van het stuk, 'Kill the Cat' kunnen betekenen?

Wat zou Save your Darlings kunnen betekenen?

De titel *Kill the Cat, save your Darlings* is de samentrekking van de titels van twee boeken over scenarioschrijven. *Save the Cat! The Last Book on Screenwriting You'll Ever Need* is een boek uit 2005 geschreven door Blake Snyder. *Kill Your Darlings* is een boek over scenarioschrijven voor film en televisie geschreven door Rogier Proper. Sam, één van de personages in het stuk is een schrijver en bedenkt samen met Veronica een verhaal voor een nieuwe film. De link met het schrijven van een scenario, met de filmwereld is zo gemaakt.

Kill your darlings is een algemeen begrip dat bekend is bij schrijvers en zoveel betekent als schrijven is schrappen. Het werd geformuleerd door William Faulkner die ermee bedoelde dat een schrijver soms favoriete zinnen of passages moest schrappen om het geheel beter te maken. Die kunnen nog zo goed geschreven zijn, toch kan het zijn dat ze niet goed werken in het geheel van de tekst. De schrijver kan er zo aan gehecht geraken dat er soms een buitenstaander nodig is om hem er op te wijzen.

Blake Snyder haalde zijn inspiratie voor de titel 'Save the cat' bij de film *Alien* waar het personage Ripley gespeeld door Sigourney Weaver letterlijk een kat reedt. Hiermee wil hij aangeven dat je het hoofdpersonage of de held uit je verhaal aan het begin best iets goed of heldhaftig kan laten doen zodat het publiek sympathie krijgt voor het

personage. Sam past dit principe toe bij het bedenken van het verhaal. Hij laat het vrouwelijke personage de zee in stappen en laat haar redden door het mannelijke personage.

De twee begrippen zijn door elkaar gehaspeld. Kill your Darlings wordt Kill the Cat, Save the Cat wordt Save your Darlings, wat zo weer nieuwe betekenissen kan genereren.

Welke soort films zie je het liefst? Welk genre?

Stel dat je zelf een film zou mogen maken. Waarover zou die gaan?

Kan je een titel bedenken voor je film?

Waar zou je inspiratie halen voor je film? Uit je eigen leven? Uit het leven van iemand anders? Uit een boek, de krant,...

Thema 1: ROEM & SOCIALE MEDIA

De personages Veronica en Tim willen actrice en acteur worden.

Op welke manier streven de personages roem na volgens jou?

Op welke obstakels botsen ze?

Hoe gaan ze hier mee om?

Vind je dat ze ver gaan om hun doel te bereiken?

Thema 2: JEZELF ZIJN/BLIJVEN

Vind je de personages sympathiek? Waarom wel? Waarom niet?

Blijven de personages trouw aan zichzelf?

Vind je dat je in elke situatie jezelf moet blijven? Of zijn er situaties waarin je je soms anders voordoet?

Wat vind je er van de acteurs uit hun rol vielen?

Waren ze dan echt zichzelf of speelden ze nog steeds een personage?

Thema 3: LGBTQIA+

Het personage van Tim in het stuk is deels gebaseerd op twee acteurs die echt hebben geleefd: Rock Hudson en Tab Hunter. Hun echte namen waren Roy Harold Fitzgerald en Arthur Andrew Kelm. Ze werden beroemd in het Hollywood van de jaren 50. Maar ze leefden een dubbelleven. Hoewel ze op mannen vielen, moesten ze hun geaardheid geheim houden. Er werd zelfs een fake huwelijk met een vrouw geënceneerd om de fans op het verkeerde been te zetten. Ze werden in de markt gezet als stoere, mannelijke helden en werden gecast in avonturenfilms, oorlogsfilms en romantische komedies.

Rock Hudson, die in 1985 overleed aan de gevolgen van AIDS heeft op het einde van zijn leven wel een verklaring gegeven dat hij wel degelijk op mannen viel. Hij was de eerste bekende persoon die toegaf dat hij AIDS had. Hiermee heeft hij de ziekte een gezicht gegeven. Dit zorgde ervoor dat er heel veel extra geld werd ingezameld voor onderzoek naar de ziekte.

Als je meer wil weten over deze acteurs kan je de documentaires *All that heaven allows* en *Tab Hunter Confidential* bekijken. In de tv-reeks *Hollywood* komt er een interpretatie van Rock Hudson aan bod.

OPDRACHTEN

- Schrijf het verhaal van je eigen leven alsof je de scenarist bent van een Hollywoodfilm.
- Schrijf een korte recensie over het stuk. Denk aan inhoud, muziek, licht, scenografie en acteerprestaties, ...

